

M.p. piątek 28 grudnia 1945 r.

Rok II Nr.280 (556)

KOMUNIKAT Z KONFERENCJI MOSKIEWSKIEJ

Sprawy energii atomowej - Traktaty pokojowe - Administracja Japonii - Bałkany

Moskwa 28.XII. Ogłoszony dziś w nocy komunikat oficjalny o wynikach konferencji w Moskwie obejmuje 5 tys. słów. Najważniejsze punkty komunikatu streszczają się następująco: 1) problem energii atomowej przekazany zostanie Organizacji Zjednoczonych Narodów, 2) trzy państwa osiągnęły porozumienie co do procedury zawarcia traktatów pokojowych z Rumunią, Włochami, Bułgarią, Węgrami i Finlandią, 3) Rosja przystąpiła do udziału w administracji Japonii, 4) mocarstwa gotowe są do uznania rządów rumuńskiego i bułgarskiego po rozszerzeniu ich na szerokiej platformie demokratycznej. Poniżej podajemy streszczenie ważniejszych punktów komunikatu:

SPRAWA ENERGII ATOMOWEJ.

Ministrowie spraw zagranicznych W. Brytanii, St. Zjednoczonych i Związku Sowieckiego postanowili, że rządy tych państw zaproszą Organizację Zjednoczonych Narodów do utworzenia komisji dla rozważenia spraw energii atomowej. Komisja ta zaproponuje wszystkim państwom wykluczenie z programu zbrojei broni atomowej oraz wszystkich innych rodzajów broni, które mogłyby być użyte do masowych zniszczeń. Uzgodniono wystąpić na ogólnym zgromadzeniu Organizacji Zjednoczonych Narodów z wnioskiem, aby w skład komisji dla spraw energii atomowej weszli po jednym przedstawicielu każdego z państw, reprezentowanych w Radzie Bezpieczeństwa, oraz przedstawiciel Kanady, która nie jest członkiem tej rady. Komisja zajęć się ma niezwłocznie wszystkimi aspektami problemu energii atomowej. W szczególności do zakresu działalności komisji należeć będzie: 1) Wymiana między poszczególnymi narodami podstawowych wiadomości naukowych, dotyczących energii atomowej, dla wykorzystania ich w celach pokojowych. 2) Kontrola wykorzystania energii atomowej w zakresie ekonomicznym dla użytku jej w celach pokojowych. 3) Wyeliminowanie ze zbrojei broni atomowych. 4) Zabezpieczenie wszystkich państw przed wszelkim ryzykiem agresji. Komisja wydawać ma wszelkie zarządzenia w związku z zagadnieniem energii atomowej. Prace komisji wykonane mają być w szeregu etapów, przy czym każdy z tych etapów rozwinąć ma zaufanie świata, potrzebne do realizacji etapu następnego. Komisja dla spraw energii atomowej nie będzie naruszała w niczem kompetencji innych organów Organizacji Zjednoczonych Narodów, ale opracowywać będzie zalecenia dla tych organów, które powinny wziąć je pod uwagę przy realizacji swych zadań zgodnie z kartą Zjednoczonych Narodów.

ADMINISTRACJA JAPONII

Na konferencji moskiewskiej osiągnięte zostało porozumienie co do stworzenia komisji sojuszniczej dla Dalekiego Wschodu, która zastąpi dotychczasową komisję doradczą. Komisja Dalekiego Wschodu składać się będzie z przedstawicieli W. Brytanii, St. Zjednoczonych, Związku Sowieckiego, Chin, Francji, Holandii, Kanady, Australii, Nowej Zelandii, Indii i Filipin. Działalność komisji obejmować będzie: 1) Formułowanie zasad i wskazówek dla wypełnienia przez Japonię zobowiązań, wynikających z jej bezwarunkowego poddania się. 2) Rozpatrywanie zażaleń każdego z państw, reprezentowanego w komisji, co do zarządzeń lub działalności naczelnego dowództwa sojuszniczego w Japonii, niezgodnych z polityką komisji. 3) Rozpatrywanie wszystkich innych zagadnień, które powinny być uzgodnione między rządami, biorącymi udział w komisji. Dalsze postanowienia ustalają, że komisja Dalekiego Wschodu nie będzie miała uprawnień w kierunku wydawania żadnych zaleceń w związku z działaniami wojskowymi ani też w sprawach terytorialnych. W swej działalności komisja musi brać pod uwagę fakt, że utworzona została rada sojusznicza dla Japonii oraz respektować musi istniejącą machinę kontrolną łącznie z całym łańcuchem istniejących na terenie Japonii dowództw sojuszniczych.

(dokończenie na str. 2.)

KOMUNIKAT Z KONFERENCJI MOSKIEWSKIEJ

(ciąg dalszy ze str. 2)

SPRAWA CHIN

Komunikat stwierdza, że trzej ministrowie spraw zagranicznych wymienili obszernie swe poglądy co do sytuacji w Chinach. Zgodnie uznano konieczność zjednoczenia demokratycznych Chin pod kierownictwem rządu narodowego w którym wzięłyby udział wszystkie chińskie elementy demokratyczne, mające wpływ na wszystkie dziedziny rządzenia. Uczestnicy konferencji wyrazili w imieniu swych rządów pragnienie, aby wojna domowa w Chinach została jaknajszybciej zakończona. Rządy W. Brytanii, St. Zjednoczonych i Związku Sowieckiego potwierdziły swą wolę nie mieszania się w wewnętrzne sprawy Chin. Sekretarz stanu Byrnes i komisarz Mołotow odbyli kilka rozmów w sprawie obecności wojsk amerykańskich i sowieckich w Chinach. Mołotow stwierdził, że wojska sowieckie rozbroiły oddziały japońskie w Mandżurii i przeprowadziły ich deportację, jednak wycofanie się sowieckich zostało odroczone do 1 lutego 1946 r. na prośbę rządu chińskiego. Sekretarz stanu Byrnes oświadczył, że wojska amerykańskie znajdują się w północnych Chinach na prośbę rządu chińskiego i oczekują, aby Japończycy wypełnili warunki bezwzględnej kapitulacji. Zostaną one wycofane z Chin natychmiast po rozbrojeniu i deportowaniu oddziałów japońskich, za co przyjął odpowiedzialność. Ministrowie spraw zagranicznych byli zupełnie zgodni co do tego, że wojska sowieckie i amerykańskie powinny być wycofane z Chin tak szybko, jak tylko pozwolą na to względy praktyczne.

SPRAWA RUMUNII

Rządy W. Brytanii, St. Zjednoczonych i Związku Sowieckiego przygotowały zalecenia, jakie mają być udzielone królowi rumuńskiemu Michałowi, a jakich domagał się w swym liście z dnia 21 sierpnia b.r. w sprawie rozszerzenia podstawy rządu rumuńskiego. Królowi udzieli się rady, aby do rządu włączeni zostali jeden przedstawiciel partii liberalnej i jeden przedstawiciel partii chłopskiej. Urzędująca w Bukareszcie sojusznicza komisja kontrolna pragnie widzieć w tych przedstawicielach prawdziwych członków grup lub partii, nie r prezentowanych dotychczas w rządzie rumuńskim, jak również osoby odpowiednie i dające gwarancje lojalnej współpracy z rządem. Zreorganizowany w ten sposób rząd rumuński zobowiązać się musi do przeprowadzenia tak szybko jak to tylko będzie możliwe wolnych i nieskrępowanych wyborów na zasadzie powszechnego i tajnego głosowania. Wszystkie demokratyczne i antyfaszystowskie partie rumuńskie będą miały prawo wzięcia udziału w tych wyborach i wystawienia swych kandydatur. Rząd rumuński udzielić musi gwarancji, że zapewni wszystkim obywatelom wolność prasy, słowa, wyznania i stowarzyszania się. Wicekomisarz spraw zagranicznych Wyszyński, ambasador St. Zjednoczonych w Moskwie Harriman, oraz ambasador W. Brytanii w Moskwie Sir Archibald Clark Kerr, upoważnieni zostali jako komisja do przeprowadzenia w Bukareszcie natychmiastowych rozmów z królem Michałem i obecnym rządem rumuńskim, mających na celu doprowadzenie do wykonania powyższych zaleceń. Gdy zostaną one wykonane i gdy rząd rumuński udzieli żądanych gwarancji, wówczas rząd ten, uznawany dotychczas przez Związek Sowiecki, uznany zostanie również przez rządy W. Brytanii i Stanów Zjednoczonych.

(Niektóre dalsze szczegóły komunikatu z konferencji w Moskwie podamy w jutrzejszym "Dzienniku".)

ZAMACHY W PALESTYNI

Jerozolima 28.XII. W uzupełnieniu ogłoszonych dziś rano wiadomości o wczorajszych zamachach w Jerozolimie i Tel - Aviwie donoszą, że w czasie ataku na kwaterę C.I.D. w Jaffie zabity został jeden policjant arabski, a drugi, pełniący funkcję szofera został ranny. Jednocześnie z zamachem na kwaterę C.I.D. dokonano drugiego zamachu na teren wystawowy koło portów w Tel - Aviwie, gdzie mieszcza się warsztaty wojsk inżynierskich. Grupa uzbrojonych zamachowców przesadziła parkan, otaczający teren warsztatów i zaatakowała załogę granatami oraz bronią mechaniczną. Atak skierowany był głównie na skład broni. Żołnierze, strzegący warsztatów otworzyli ogień i odparli zamachowców, którzy wycofali się. Jeden żołnierz brytyjski został ciężko ranny i wkrótce zmarł w szpitalu.

Tel - Aviv 28.XII. Zarówno w Jerozolimie jak i w Tel - Aviwie zarządzona została godzina policyjna, która w Jerozolimie obejmuje część miasta. Godzina policyjna jest ściśle przestrzegana. W obu miastach panuje spokój. Na ulicach krążą silne patrole wojska i samochody pancerne. Osoby, niestosujące się do zakazu wychodzenia na ulicę, aresztowane są przez policję.